

[Ømann.]

funktioner, denne faktor har ikke den jævne befolknings tillid. Kapitalmarkedet er en suspekt affære, fremmed for befolkningen, fjernt fra befolkningen. Det betaler sig ikke i længden at have en så vigtig funktion betjent på en sådan måde, at befolkningen ikke er indforstået, for så kan den under moderne forhold ikke opfyldes tilfredsstillende. Denne mistillid hviler naturligvis på en gammel tradition, det ved jeg nok. Men der er forhold i den nyeste tid, som har bidraget til denne mistillid. Jeg tænker på forløbet af diskussionerne om forskellen mellem udlåns- og indlånsrente, den såkaldte rentemarginal. Jeg tænker på storbankernes nære, men dog diskret holdte familieforhold til en lang række finansieringsselskaber; vekselererstandens indtræden i spekulationen om Danmarks jord og dens ophøvling på en måde, der ikke har meget med naturfredning at gøre; folks skuffelser på det sidste ved at befatte sig med obligationskøb; de hårdhændede intriger omkring aktiemajoriteten i selskaber; planerne om at likvidere dem på tværs af interesserne hos dem, som er beskæftiget i selskaberne. Sådan kunne man nævne en række andre omstændigheder, og her er det, man skuffes, for der er jo ingenting i disse forslag, og der er vel heller ikke noget i de forslag, som er bebudet, der berører disse forhold eller bidrager til at skabe en sådan tillid. Dette skyldes, at der her skal strukturændringer til af en ganske anden karakter end dem, vi her præsenteres for.

Jeg skal i den forbindelse tillade mig at henvise til de forslag, som min kollega hr. Poul Dam i forgårs fremsatte her i tinget om foranstaltninger til styring af pengebevægelserne, og til vort kommende forslag med finansiering af udlejningsbyggeriet med ét lån fra ét institut og med værdifaste statsobligationer.

Jeg kan følge finansministeren et langt stykke i hans tanke om at forhøje lejeværdien for nyerehvervede parcelhuse, men hvad de almindelige økonomiske virkninger angår, må jeg sætte et spørgsmålstegn ved, om procenten, de 4 pct. af nyvurderingen, er tilstrækkelig til at slå igennem økonomisk. Realudgiften ved at bo i hus er imervæk 12-14 pct. af vurderingen og vel

også af anskaffelsesprisen, og fordelene ved at vælge parcelhuset i hvert fald for dem, som økonomisk kan gøre det, er stadig væk indlysende.

Hvis forslaget, sådan som det er antydnet, betyder en forringelse af skattefordelen med ca. 3.000 kr. for et normalt hus, ja, så skulle prisen jo kunne trykkes med 20.000-30.000 kr., hvis køberen er en fornuftig køber. Der er naturligvis megen psykologi i denne affære. Det er et spørgsmål om køberens bevidsthed, og i så henseende tror jeg virkelig, at de temperamentsfulde grundejere og deres organisationer har gjort os alle en stor tjeneste ved bl. a. at kræve vurderingerne omgjort i forventning om, at de almindelige priser på husene nu trykkes.

Jeg vil dog gerne henvise til vort eget forslag, som ligger her i folketinget. Alle andre løsninger, løsninger via lejeværdien, betyder jo, uanset hvordan man vender og drejer det, en præmiering af gældsstiftelse; de fjerner ikke det fundamentale i problemet. Når vi har fremsat vores forslag om afskaffelse af det såkaldte gule skema i selvangivelsen, betyder det naturligvis ikke, at vi ikke er indstillet på at opnå en ordening, som i hvert fald er bedre end den eksisterende, men jeg håber, at de principielle tanker bl. a. om afskaffelsen af fradrag af private renter i det hele taget kan indgå i de almindelige økonomiske overvejelser. Jeg tror, at et forslag i denne retning vil have en ikke ubetydelig effekt.

Men regeringens forslag indeholder rigtig nok noget, som gør det uacceptabelt, idet det foreslås, at ejerlejligheder principielt skal ligestilles med parcelhuse. Hvis dette krav skal opretholdes, ja, så bliver forhandlingen om dette forslag jo ret overkommelig.

Hvad opsparingsforslaget angår, så tror jeg, at mange umiddelbart vil føle sig tiltrukket af tanken om en opsparing til boligformål, men der er bare den hage ved det, og det har vi diskuteret til hudløshed her i tinget, at man kan ikke lave en sådan opsparingsordning, uden at den virker socialt horribel. Det viser sig også i dette forslag; til opsparing er det tilstrækkeligt, at man foretager en formel omflytning af penge. Den nettoopsparingsvirkning, der kommer ud af det, bliver ringe, således at der hver-